

Česká norma se stala základem pro tvorbu celoevropské technické normy

Bezpečná škola a odbor prevence kriminality, co mají společného? Zeptali jsme se odborníka, ředitele odboru prevence kriminality Michala Barbořka.

Spouštěcím mechanismem aktivního přístupu státní správy a samospráv byl útok duševně nemocné ženy na obchodní akademii

ve Žďáru nad Sázavou, který skončil smrtí 16letého studenta, jenž chránil své napadené spolužačky.

První aktivity a možnosti finanční podpory k zajištění bezpečnosti škol se začaly rýsovat v odboru prevence kriminality Ministerstva vnitra ve spolupráci s PČR a kraji, záhy se zapojením partnerů sdružených v Poradním sboru pro situační prevenci kriminality jako Asociace Grémium Alarm, Cech mechanických a zámkových systémů, s Asociací Bezpečná Škola či členy Technických normalizačních komisí při Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (dnes Česká agentura pro standardizaci).

Proč právě odbor prevence kriminality?

To je jednoduché, máme v gesci mimo jiné problematiku situační prevence kriminality, jejímž základem je za prvé minimalizace situačních podmínek vedoucích ke kriminalitě za pomoci organizačních, režimových, personálních a také fyzických a technických opatření a za druhé šíření informací o aktuálních hrozbách a možnostech ochrany před nimi. A právě tyto přístupy a partnerství jsme využili k zahájení prvních systémových kroků k zajištění bezpečnosti a pořádku na veřejných a veřejnosti přístupných prostranstvích, budovách a zařízeních, zejména v prvním kroku na školách. A to včetně ochrany před ozbrojenými útočníky.

Jedním z výstupů těchto kroků bylo i vypracování ČSN 73 4400 „Prevence kriminality – řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení“; co bližšího nám o ní můžete říct?

Norma vstoupila v platnost již v roce 2016, byla připravena pod vedením Tomáše Koníčka prostřednictvím Technické normalizační komise č. 148 „Prevence kriminality a ochrana obyvatel“. K pravidlu jsme připravili také zjednodušenou metodiku a je postavena na principu řízení rizik a na situační prevenci kriminality.

Můžete nám říct, pro koho je tato norma určena?

Zejména pro ředitele škol, pedagogy, zřizovatele škol, projektanty, architektky, bezpečnostní pracovníky a další.

Norma ČSN 73 4400

staví na následujících pilířích, v tomto pořadí:

- 1) bezpečnostní audit a definování rizik,
- 2) implementace organizačních a režimových opatření,
- 3) školení a nácviky, a až poté
- 4) fyzická a technická opatření

A dokážete čtenářům nějak názorně popsat úlohu prevence v aplikaci zmíněné normy do praxe?

Komplex těchto opatření a rolí prevence v nich si lze představit jako plátky ementálu. Na začátku jsou v systému velké díry, ale když postupujeme podle normy, realizujeme doporučené audity, opatření a školení personálu k těmto opatřením, tak vlastně překrýváme na sebe jednotlivé plátky syra a díry v něm tak postupně zakrýváme. Protože zpravidla nelze dosáhnout toho, že by v syru nakonec nezbyla ani malinkatá dírka, tak ve finále pak dochází k nácviku situací pro případ, že nastavená preventivní opatření jsou překonána a škola musí čelit útoku.

Dle tohoto přístupu pak řada krajů ve spolupráci s Policií ČR a bezpečnostními partnery realizovala vlastní projekty k zabezpečení škol a školských zařízení. Byly provedeny stovky auditů. Stovky školení s tisíci proškolených osob. Další stále přibývají. Musím vyzdvihnout, že tato česká norma, v celé Evropě ojedinelá, se pak stala základem pro tvorbu celoevropské technické normy Evropského výboru pro normalizaci. Ta je nyní před závěrečným schvalováním.

Norma platí pět let, zaznamenali jste za dobu její aplikace další vývoj?

Za ty roky jsme se posunuli o kus dál. Problematika ochrany měkkých cílů má již dnes zpracované vlastní specifické metodiky, vládní koncepce, dotační programy na několika ministerstvech. Přesto dle mého názoru stále platí, a všem to doporučujeme, že situační prevence kriminality, technické normy a dle nich realizovaná opatření jsou základem zajištění celkové bezpečnosti a prevence kriminality pro veřejná a veřejnosti přístupná prostranství, budovy a další zařízení a měla by předcházet specifickým opatřením, jako jsou metodiky k vyhodnocení ohrožení měkkých cílů, či by měla být posuzována společně. ■